

«Қазақ әдебиеті» (оқыту қазақ тілінде емес) пәні бойынша
Ұлттық бірыңғай тестілеуге арналған тест спецификациясы
(2026 жылдан бастап қолдану үшін)

Тест мақсаты: Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына қабылдау мақсатында түсушілердің дайындық деңгейлерін анықтау.

Тест міндеті: Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында білім алуды жалғастыру үшін қазақ әдебиеті пәнінен білімді меңгеру деңгейін бағалау.

Тест мазмұны:

Тест мазмұны мемлекеттік жалпыға міндетті орта білім беру стандарттарының (Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген) талаптарына сәйкес қазақ әдебиеті пәні бойынша негізгі материалдарды қамтиды.

№	Бөлім	№	Тақырып
01	Ежелгі дәуір әдебиеті және халық ауыз әдебиеті	01	«Күлтегін» жыры, «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жыры (үзінді)
		02	Тұмар ханшайым туралы аңыз, «Ең үлкен байлық» ертегісі
		03	Жұлдыздар туралы аңыздар, ертегілер. Жан-жануарлар туралы ертегілер
02	XIX ғасыр әдебиеті	04	Абай Құнанбаев Табиғат лирикасы, «Сағаттың шықылдағы емес ермек», «Базарға қарап тұрсам әркім барар», «Адамның кейбір кездері», «Дүние қалай етсең табылады?»
		05	Ы.Алтынсарин «Атымтай жомарт»
		06	Ш.Уәлиханов «Жоңғария очерктері»
03	XX ғасырдың I жартысындағы әдебиет	07	Ақан сері «Жігіт сипаты», «Қыз сипаты» М. Жұмабаев «Қазақ тілі», «Мен жастарға сенемін» өлеңдері
		08	І. Жансүгіров «Күйші» поэмасы (үзінді), «Күй» поэмасы, «Жетісу суреттері»
		09	Ж. Аймауытов «Әнші» әңгімесі
		10	С. Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы
04	XX ғасырдың II жартысындағы әдебиет	11	Ә. Нұрпейісов «Қан мен тер» романы Д. Исабеков «Әпке» драмасы
		12	М.Әуезов «Абай жолы» романы, «Қайтқанда» тарауы, «Көксерек»
		13	Ғ.Мүсірепов «Қазақ солдаты» романы Ғ.Мұстафин «Қарағанды», «Шығанақ» романдары (үзінді)
		14	Т. Айбергенов «Бір тойым бар», М. Мақатаев «Наурыз», «Ертең біз жол жүреміз», «Сағатым қайда, сағатым?», «Тоқта, ботам!» өлеңі Ф.Оңғарсынова «Оюлар» өлеңі
		15	І. Есенберлин «Көшпенділер» Ә.Нұршайықов «Аңыз бен ақиқат» (үзінді)
		16	С.Мұқанов «Саятшы Ораз» әңгімесі Қ. Аманжолов «Жас дәурен» Т. Әлімқұлов «Қараой» әңгімесі
		17	М.Мағауин «Бір атаның балалары», Қ. Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»
		18	С. Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі, «Жусан иісі» О. Бөкей «Апамның астауы» әңгімесі
		19	Б. Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі М. Шаханов «Өркениеттің адасуы» романынан үзінді, «Компьютер басты жарты адамдар»
		20	Болат Ұзақов «Жантаза» Болат Жотақажы Бопайұлы «Қазақы наурызнама» (үзінді) Нұртөре Жүсіп «Қыран қазақ» (деректі әңгіме) Дидахмет Әшімханов «Бес арыс» кітабынан үзінді
		21	Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның ...» Қ. Мырзалиев «Аралым» өлеңі Әкім Ысқақ «Күн ұлымын» Жүніс Сахиев «Уақыт қайтарымы», Медеу Сәрсек «Жетінші толқын»
05	Қазіргі заман әдебиеті	22	Тынымбай Нұрмағанбетов «Он төрт жасар жігіт»

			Талаптан Сұлтанбеков «Ғажайып планета» әңгімесі (үзінді) Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң»
		23	Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы» Думан Рамазан «Соңғы дем» әңгімесі Жанболат Ауыпбаев «Диктор» деректі әңгімесі Қайнар Олжай «Жер мен аспан арасындағы дастан» кітабы
		24	Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы Бауыржан Омарұлы «Сапардың сырлы сәттері» Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі
		25	Дүкенбай Досжан «Төрт патшаны көрген кейуана» хикаяты Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі, Айбатыр Сейтақ «Азат елдің ар-намысы – Ата Заң»
		26	Өтебай Тұрманжанов «Қарлығаш, дәуіт, жылан» Дүкенбай Досжан «Жібек жолы» романы (үзінді) Гүлнар Жұмабайқызы «Ел тірегі - экономика»
06	Шет ел әдебиеті	27	Шыңғыс Айтматов «Ана – Жер Ана», «Кассандра таңбасы», «Найман ана»
		28	Даниэль Дефо «Робинзон Крузо» романы (үзінді)
		29	Айзек Азимов «Мен - роботпын» жинағынан үзінді
		30	Майкл Х. Харт «100 ұлы адам» атты кітабынан - «Альберт Эйнштейн», Дениз Райан «Ақпарат және байланыс», «Ауа райы»
07	Көркем шығарма үзіндісімен жұмыс	31	Мәтінмен жұмыс

Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы:

Тесттегі тест тапсырмаларының қиындығы үш деңгейде берілген: базалық деңгейде (А) – 50 %, орташа деңгейде В – 30 %, жоғары деңгейде С – 20 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

Тесттегі тест тапсырмаларының саны:

Тест қазақ әдебиеті бойынша 40 тест тапсырмасынан тұрады. Оның ішінде:

- 25 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары;
- 5 бір дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмаларынан тұратын 1 контекст;
- 5 бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған тест тапсырмалары;
- 5 сәйкестікті анықтауға арналған тест тапсырмалары бар.

Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Тест тапсырмалары түсушілердің қазақ әдебиетінен білімін, біліктілігі мен дағдыларын, игерген білімдерін өмірлік жағдайларда пайдалану құзыреттілігін тексеруге бағытталған.

Тест тапсырмасын орындау уақыты: тест тапсырмасының орындалу уақытының орташа ұзақтығы – 2 минутты құрайды.

Жеке тест тапсырмаларының орындалуын бағалау: тест тапсырмаларының жауаптарын бағалау Ұлттық бірыңғай тестілеуді өткізу Қағидаларының 18-тармағына (ҚР БҒМ 2017 жылғы 2 мамырдағы №204 бұйрығымен бекітілген) сәйкес жүзеге асырылады.

Ұсынылатын әдебиеттер: Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту министрлігімен бекітілген «Орта білім беру ұйымдарына арналған оқулықтардың және оқу-әдістемелік кешендердің тізбесі».